

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Dotyczy: pisma nr V.7220.146.2020.BA

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na pismo nr V.7220.146.2020.BA, Departament Turystyki przekazuje następujące informacje.

Komisja Europejska wyraża stanowisko, że przyjmując art. 15k ustawy z dnia 2 marca 2020 r., Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 12 ust. 2, ust. 3 lit. b i ust. 4 w związku z art. 4 dyrektywy (UE) 2015/2302 i rekomenduje zmianę odpowiednich przepisów polskiego prawa w celu ich zgodności z dyrektywą.

Na wstępie należy podkreślić, że w opinii Departamentu Turystyki art. 15k nie sprzeciwia się postanowieniom dyrektywy 2015/2302.

Odroczenie skuteczności odstąpienia podróżnego od umowy lub odroczenie skuteczności rozwiązania umowy przez organizatora turystyki powoduje, że w trakcie tego zawieszenia, istnieje możliwość zaproponowania podróżnemu vouchera. Alternatywa przyjęcia przez podróżnego vouchera została wprost zapisana w przepisach. Jeżeli bowiem podróżny w ciągu 180 dni nie przyjmie vouchera, zgodnie tak z Dyrektywą, jak i z nie zmienioną w tym zakresie ustawą o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (art. 47 ust. 6), podróżny otrzyma zwrot wszystkich wpłaconych na poczet pierwotnej umowy kwot. Możliwość wręczenia podróżnemu którego impreza turystyczna nie odbyła się w związku z wybuchem epidemii, vouchera jako substytutu zwrotu środków za tą imprezę, miało zachęcić podróżnych do realizacji imprezy w innym, bezpiecznym pod względem epidemicznym, terminie. W odniesieniu natomiast do podróżnych, którzy nie zdecydowali się na przyjęcie vouchera, odroczenie w czasie o 180 dni skutku ich

odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania przez organizatora, miało zapewnić organizatorom czas na zgromadzenie środków niezbędnych na pokrycie tych wypłat.

W chwili przyjmowania regulacji dotyczących odroczenia skuteczności odstąpienia podróznego od umowy lub odroczenia skuteczności rozwiązania umowy przez organizatora turystyki nie były znane rzeczywiste skutki kryzysu wywołanego wybuchem pandemii. Przyjęte rozwiązanie miało z jednej strony pomóc organizatorom turystyki w zgromadzeniu środków potrzebnych na wypłaty podróznym, a z drugiej potwierdzić, że podróznym należy się zwrot wpłat wniesionych na rzecz imprezy, która się nie odbyła z przyczyn od nich niezależnych.

Kilkumiesięczny zastój na rynku usług turystycznych, nie dał niestety organizatorom turystyki, możliwości wygenerowania odpowiednich środków, na pokrycie wpłat z tytułu odwołanych imprez. Z tego powodu podjęto prace nad stworzeniem rozwiązania, które zapewni podróznym należne im zwroty.

W projektowanej obecnie ustawie zaproponowano mechanizm wypłaty podróznym środków z tytułu imprez, które się nie odbyły z powodu wybuchu epidemii, który to mechanizm ma wesprzeć organizatorów turystyki w regulowaniu powyższych należności. Organizator turystyki, wobec którego podróżny nie wyraził zgody na przyjęcie vouchera, będzie mógł, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego złożyć do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego wnioski o udzielenie wypłaty. Podróżny, na rzecz którego ma zostać dokonana wypłata, o którą ubiega się organizator turystyki, także będzie składał do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego tego Funduszu wnioski o wypłatę na jego rzecz środków. Środki na wypłaty dla podróżnych pochodzą będą z Turystycznego Funduszu Zwrotów, który ma stanowić wyodrębniony rachunek w Banku Gospodarstwa Krajowego. To ten Fundusz będzie obsługiwał wypłaty na rzecz podróżnych, gdy podróżny nie otrzymał lub nie wyraził zgody na przyjęcie vouchera na poczet przyszłych imprez turystycznych w ciągu roku od dnia, w którym miała się odbyć impreza turystyczna (vouchera, o którym mowa w art. 15k ust. 2).

Trwają prace projektowe nad utworzeniem Turystycznego Funduszu Pomocowego, stanowiącego wyodrębniony rachunek w Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym. Stworzenie Funduszu Pomocowego jest konieczne dla wsparcia w przyszłości organizatorów turystyki w sytuacji podobnej, jak obecny kryzys wywołany wybuchem epidemii COVID-19.

Zgodnie z zaproponowanymi przepisami, ze środków zgromadzonych na rachunku Turystycznego Funduszu Pomocowego zapewnione będą organizatorom turystyki, wypłaty na pokrycie zwrotów wpał podróŜnych, których imprezy turystyczne nie zostały lub nie zostaną zrealizowane z powodu ogłoszenia albo wystąpienia na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej lub w miejscu realizacji imprezy turystyczne stanu klęski żywiołowej, stanu wyjątkowego, stanu wojennego, stanu epidemii, zakazu w ruchu lotniczym oraz innych nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności potwierdzonych przez ministra właściwego do spraw turystyki.

14 sierpnia br. Sejm przyjął poselski projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, konsultowany z Ministerstwem Rozwoju. Ustawa zawiera m.in. nowe instrumenty finansowe dla turystyki, dodatkowe świadczenia postojowe lub zwolnienia ze składek ZUS.

Z poważaniem
Rafał Szlachta

[podpisano elektronicznie]